

PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
TOMASZ CHRÓSTNY

Warszawa, dnia 24 października 2023 r.

DPK.440.1.2022.EC
[wersja jawna]

DECYZJA NR DPK - 1/2023

informacje prawnie chronione oznaczono [xxx]

I. Na podstawie art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 17 listopada 2021 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi (Dz. U. z 2023 r. poz. 1773) - po przeprowadzeniu wszczętego z urzędu postępowania wobec „SCA PR Polska” sp. z o.o. z siedzibą w Swadzimiu w sprawie praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową

- Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów -

po uprawdopodobnieniu stosowania przez „SCA PR Polska” sp. z o.o. z siedzibą w Swadzimiu praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową, polegających na:

1. zawieraniu przez „SCA PR Polska” sp. z o.o. z siedzibą w Swadzimiu z dostawcami produktów rolnych lub spożywczych umów określających warunki współpracy handlowej, w tym warunki udzielanych przez dostawców produktów rolnych lub spożywczych rabatów, na dany rok już po jego rozpoczęciu z obowiązkiem uwzględnienia nowych warunków z mocą wsteczną, tj. od początku okresu rozliczeniowego, na jaki umowy te zostały zawarte, co prowadzi do powstania stanu niepewności po stronie dostawców w okresie od 1 stycznia danego roku do dnia podpisania umowy co do wysokości należnej zapłaty za ten okres, co może stanowić nieuczciwe wykorzystywanie przewagi kontraktowej, o którym mowa w art. 6 w zw. z art. 7 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2016 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi (Dz. U. z 2020 r. poz. 1213) w zw. z art. 60 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 17 listopada 2021 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi (Dz. U. z 2023 r. poz. 1773) i art. 5 w zw. z art. 6 ustawy z dnia 17 listopada 2021 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi (Dz. U. z 2023 r. poz. 1773);
2. uzyskiwaniu przez „SCA PR Polska” sp. z o.o. z siedzibą w Swadzimiu od dostawców produktów rolnych lub spożywczych rabatów retrospektywnych za zrealizowanie ustalonego przez strony obrotu, w sytuacji gdy próg obrotowy, od którego osiągnięcia strony w momencie ustalania warunków współpracy na dany okres uzależniły udzielenie rabatu nie został zrealizowany w trakcie tego okresu lub uzyskiwaniu przedmiotowych rabatów w wysokości wyższej niż wynikałoby to z ustalonego

uprzednio i rzeczywiście zrealizowanego progu obrotowego, co może stanowić nieuczciwe wykorzystywanie przewagi kontraktowej, o którym mowa w art. 6 w zw. z art. 7 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2016 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi (Dz. U. z 2020 r. poz. 1213) w zw. z art. 60 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 17 listopada 2021 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi (Dz. U. z 2023 r. poz. 1773) i art. 8 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 17 listopada 2021 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi (Dz. U. z 2023 r. poz. 1773)

oraz po zobowiązaniu się przez „SCA PR Polska” sp. z o.o. z siedzibą w Swadzimiu do podjęcia działań zmierzających do zaniechania oraz usunięcia skutków opisanych naruszeń **nakłada na ww. Spółkę obowiązek wykonania zobowiązania do:**

- 1) zaprzestania, począwszy od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji, zawierania z dostawcami produktów rolnych lub spożywczych, nad którymi „SCA PR Polska” sp. z o.o. posiada przewagę kontraktową, umów określających warunki udzielanych „SCA PR Polska” sp. z o.o. przez tych dostawców rabatów na dany rok już po jego rozpoczęciu, z obowiązkiem uwzględnienia nowych warunków z mocą wsteczną, tj. od początku okresu rozliczeniowego, na jaki te umowy zostały zawarte;
- 2) wystąpienia, w terminie miesiąca od daty uprawomocnienia się niniejszej decyzji, do dostawców produktów rolnych lub spożywczych, nad którymi „SCA PR Polska” sp. z o.o. posiada przewagę kontraktową, będących stronami umów określających warunki handlowe na rok 2023, które zostały zawarte z „SCA PR Polska” sp. z o.o. w okresie od rozpoczęcia 2023 roku do dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji, i przewidują udzielenie „SCA PR Polska” sp. z o.o. rabatu retrospektywnego uzależnionego od zrealizowania ustalonego przez strony obrotu, z propozycją zmiany ww. umów w ten sposób, że udzielenie przedmiotowego rabatu uzależnione będzie od osiągnięcia progu obrotowego w wysokości dostosowanej proporcjonalnie do okresu między dniem zawarcia umowy, a końcem 2023 roku, zaś jego wysokość zależna będzie od wartości (netto) zakupów produktów dokonanych u danego dostawcy w okresie od dnia zawarcia umowy do końca 2023 roku (przy niezmiennych pozostałych warunkach udzielenia przedmiotowego rabatu);
- 3) zwrotu dostawcom produktów rolnych lub spożywczych (albo ich następcom prawnym), wskazanym w piśmie „SCA PR Polska” sp. z o.o. z dnia 23 sierpnia 2023 r., w terminie 6 miesięcy od daty uprawomocnienia się niniejszej decyzji, kwot w wysokości wskazanej w ww. piśmie, uzyskanych z tytułu rabatów udzielonych „SCA PR Polska” sp. z o.o. za lata 2018 - 2020 oraz za rok 2023, stanowiących równowartość korekt wartości rabatów dotyczących dostaw zrealizowanych do czasu zawarcia umów określających warunki współpracy na dany okres, spowodowanych wstecznym obowiązywaniem warunków handlowych w tym okresie wraz z odsetkami ustawowymi (kapitałowymi), liczonymi od kwot wskazanych w ww. piśmie za okres od dnia ich uzyskania przez „SCA PR Polska” sp. z o.o. do dnia zwrotu kwot uzyskanych z tytułu rabatów;

- 4) zwrotu dostawcom produktów rolnych lub spożywczych (albo ich następcom prawnym), wskazanym w piśmie „SCA PR Polska” sp. z o.o. z dnia 23 sierpnia 2023 r., w terminie 6 miesięcy od daty uprawomocnienia się niniejszej decyzji, kwot w wysokości wskazanej w ww. piśmie, uzyskanych z tytułu udzielonych „SCA PR Polska” sp. z o.o. za lata 2018 - 2021 rabatów retrospektywnych za zrealizowanie ustalonego przez strony obrotu, w sytuacji gdy próg obrotowy, od którego osiągnięcia strony w momencie ustalania warunków współpracy na dany okres uzależniły udzielenie rabatu nie został zrealizowany w trakcie tego okresu lub wypłata przedmiotowych rabatów nastąpiła w wysokości wyższej niż wynikałoby to z ustalonego uprzednio i rzeczywiście zrealizowanego progu obrotowego wraz z odsetkami ustawowymi (kapitałowymi), liczonymi od kwot wskazanych w ww. piśmie za okres od dnia ich uzyskania przez „SCA PR Polska” sp. z o.o. do dnia zwrotu kwot uzyskanych z tytułu rabatów.

II. Na podstawie art. 32 ust. 3 ustawy z dnia 17 listopada 2021 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi (Dz. U. z 2023 r. poz.1773) Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów nakłada na „SCA PR Polska” sp. z o.o. z siedzibą w Swadzimiu obowiązek złożenia informacji o stopniu realizacji nałożonych zobowiązań, poprzez:

- 1) w zakresie zobowiązania określonego w pkt I.1), przekazanie Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zestawienia dostawców produktów rolnych lub spożywczych realizujących dostawy do „SCA PR Polska” sp. z o.o. w 2024 r., obejmującego: nazwę dostawcy, NIP dostawcy, datę zawarcia umowy stanowiącej podstawę współpracy handlowej na ww. rok (w przypadku zawarcia z danym dostawcą więcej niż jednej umowy konieczne jest uwzględnienie w zestawieniu każdej z nich) oraz informację, czy umowa przewiduje obowiązek uwzględnienia warunków udzielania rabatów z mocą wsteczną;

- w terminie w terminie do dnia 31 stycznia 2025 r.;

- 2) w zakresie zobowiązania określonego w pkt I.2):

- a) przekazanie Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zestawienia dostawców produktów rolnych lub spożywczych, którzy w okresie od rozpoczęcia 2023 r. do dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji zawarli z „SCA PR Polska” sp. z o.o. umowy określające warunki współpracy handlowej na rok 2023, przewidujące udzielenie rabatu retrospektywnego uzależnionego od zrealizowania określonego obrotu, obejmującego: nazwę dostawcy, NIP dostawcy, datę przedstawienia dostawcy propozycji zmiany umowy, datę zawarcia aneksu, zaś w przypadku braku zawarcia aneksu - informacje dodatkowe (przyczyny braku zawarcia aneksu);

- b) przekazanie kopii zawartych aneksów, zmieniających umowy określające warunki współpracy handlowej z dostawcami na 2023 r., zawartych w celu wykonania zobowiązania określonego w pkt I.2) niniejszej decyzji;

- w terminie 3 miesięcy od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji;

- 3) w zakresie zobowiązania określonego w pkt I.3), przekazanie Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zestawienia dostawców produktów rolnych lub spożywczych, którym „SCA PR Polska” sp. z o.o. zobowiązała się zwrócić środki

pieniężne uzyskane z tytułu udzielonych jej rabatów wraz z ustawowymi odsetkami, obejmującego: nazwę dostawcy, NIP dostawcy, datę uzyskania od dostawcy środków pieniężnych z tytułu rabatów, datę dokonania zwrotu kwot z tytułu rabatów, kwotę rabatu zwróconą dostawcy, kwotę zapłaconych odsetek ustawowych oraz datę zapłaty odsetek;

- w terminie 8 miesięcy od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji;

4) w zakresie zobowiązania określonego w pkt 1.4), przekazanie Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zestawienia dostawców produktów rolnych lub spożywczych, którym „SCA PR Polska” sp. z o.o. zobowiązała się zwrócić środki pieniężne uzyskane z tytułu rabatów retrospektywnych wraz z ustawowymi odsetkami, obejmującego: nazwę dostawcy, NIP dostawcy datę uzyskania od dostawcy środków z tytułu rabatu, datę dokonania zwrotu kwot z tytułu rabatu, kwotę rabatu zwróconą dostawcy, kwotę zapłaconych odsetek ustawowych oraz datę zapłaty odsetek;

- w terminie 8 miesięcy od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji.

UZASADNIENIE

W dniu 22 grudnia 2020 r., postanowieniem nr DPK - 4/2020 (znak: DPK.4080.5.2020.AL), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej również jako: Prezes UOKiK, Prezes Urzędu) wszczął z urzędu postępowanie wyjaśniające, mające na celu wstępne ustalenie, czy „SCA PR Polska” sp. z o.o. z siedzibą w Swadzimiu (dalej: SCA PR, Przedsiębiorca, Spółka) stosuje wobec dostawców produktów rolnych lub spożywczych praktyki nieuczciwie wykorzystujące przewagę kontraktową w rozumieniu przepisów ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej, w szczególności w zakresie uzgadniania rabatów handlowych. Powyższe postępowanie poprzedzone było postępowaniem wyjaśniającym sygn. akt RKT.4080.2.2020.MK mającym na celu wstępne ustalenie, czy w relacjach sieci handlowych z dostawcami produktów rolno-spożywczych stosowane są rabaty handlowe, których pobieranie, uzasadniałoby wszczęcie postępowania w sprawie praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową.

W toku wskazanych postępowań wyjaśniających pozyskano informacje na temat ustalania przez Spółkę warunków handlowych z dostawcami produktów rolnych lub spożywczych na dany okres rozliczeniowy w trakcie jego trwania, z mocą wsteczną od początku danego okresu rozliczeniowego, a także na temat uzyskiwania rabatów za zrealizowanie ustalonego przez strony obrotu, pomimo nieosiągnięcia danego progu obrotowego lub uzyskiwania takich rabatów w wysokości wyższej niż wynikałoby to z ustalonego uprzednio i faktycznie zrealizowanego progu obrotowego.

W oparciu o ocenę prawną stanu faktycznego ustalonego w ramach przedmiotowych postępowań, postanowieniem z 20 grudnia 2022 r., nr DPK-7/2022, Prezes Urzędu na podstawie art. 13 ust. 1 w zw. z art. 17 ust. 2 oraz w zw. z art. 60 ust. 1 ustawy z dnia 17 listopada 2021 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi (Dz. U. z 2021 r. poz. 2262 ze zm., obecnie

Dz. U. 2023 r., poz. 1773), dalej: u.p.n.w.p.k., wszczął wobec SCA PR postępowanie w sprawie praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową polegających na:

1. zawieraniu przez Spółkę z dostawcami produktów rolnych lub spożywczych umów określających warunki współpracy handlowej, w tym warunki udzielanych przez dostawców produktów rolnych lub spożywczych rabatów, na dany rok już po jego rozpoczęciu z obowiązkiem uwzględnienia nowych warunków z mocą wsteczną, tj. od początku okresu rozliczeniowego, na jaki umowy te zostały zawarte, co prowadzi do powstania stanu niepewności po stronie dostawców w okresie od 1 stycznia danego roku do dnia podpisania umowy co do wysokości należnej zapłaty za ten okres, co może stanowić nieuczciwe wykorzystywanie przewagi kontraktowej, o którym mowa w art. 6 w zw. z art. 7 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2016 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi (Dz. U. z 2020 r. poz. 1213), dalej: u.p.n.w.p.k. z 2016 r., w zw. z art. 60 ust. 1 i ust. 2 u.p.n.w.p.k. i art. 5 w zw. z art. 6 u.p.n.w.p.k.;
2. uzyskiwaniu przez Spółkę od dostawców produktów rolnych lub spożywczych rabatów retrospektywnych za zrealizowanie ustalonego przez strony obrotu, w sytuacji gdy próg obrotowy, od którego osiągnięcia strony w momencie ustalania warunków współpracy na dany okres uzależniły udzielenie rabatu nie został zrealizowany w trakcie tego okresu lub uzyskiwaniu przedmiotowych rabatów w wysokości wyższej niż wynikałoby to z ustalonego uprzednio i rzeczywiście zrealizowanego progu obrotowego, co może stanowić nieuczciwe wykorzystywanie przewagi kontraktowej, o którym mowa w art. 6 w zw. z art. 7 ust. 2 u.p.n.w.p.k. z 2016 r. w zw. z art. 60 ust. 1 i ust. 2 u.p.n.w.p.k. i art. 8 ust. 1 pkt 4 u.p.n.w.p.k.

Powołanym wyżej postanowieniem z 20 grudnia 2022 r. Prezes Urzędu włączył do akt postępowania część materiału dowodowego zgromadzonego w toku postępowania wyjaśniającego prowadzonego pod sygnaturą RKT.4080.2.2020.MK oraz część materiału dowodowego zgromadzonego w toku postępowania wyjaśniającego prowadzonego pod sygnaturą DPK.4080.5.2020.AL/EC.

Stanowisko Spółki

Po wszczęciu postępowania w sprawie praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową, pismem z 31 stycznia 2023 r. Spółka wystąpiła z wnioskiem o rozstrzygnięcie sprawy w trybie art. 32 u.p.n.w.p.k., przedstawiając propozycję zobowiązań oraz argumentację przemawiającą za pozytywnym rozpatrzeniem złożonego wniosku.

W uzasadnieniu wniosku SCA PR wskazała, że nigdy nie było i nie jest jej celem naruszanie (a nawet zagrożenie) istotnym interesom jej poszczególnych dostawców. Takie działanie byłoby sprzeczne z jej własnym interesem. Polityka Spółki nastawiona jest bowiem na długofalową współpracę z dostawcami, w ramach której obie strony traktują siebie jako równorzędnych partnerów handlowych.

Spółka wskazała, że jest małą siecią handlową, a jej obroty w latach będących przedmiotem postępowania nieznacznie przekraczały próg 350 mln euro. Poza tym, część dostawców dotkniętych zarzucanymi praktykami, to duże podmioty gospodarcze, nad którymi SCA PR

nie posiada przewagi negocjacyjnej. Dla zobrazowania powyższego Spółka przedstawiła listę podmiotów, nad którymi nie posiada przewagi kontraktowej w rozumieniu art. 7 ust. 2 w zw. z art. 7 ust. 6 u.p.n.w.p.k.

Odnosząc się do zarzutu zawierania umów z mocą wsteczną Spółka zaznaczyła m.in., że w części umów zawieranych po rozpoczęciu danego okresu rozliczeniowego, nowo ustalone warunki były korzystniejsze dla dostawców, zaś znaczna część umów zawartych w trakcie roku nie wiązała się z koniecznością dokonania korekty.

W odniesieniu do drugiego zarzutu SCA PR wskazała, że w przypadku gdy różnica pomiędzy obrotem uprawniającym do rabatu w udzielonej wysokości, a obrotem faktycznie osiągniętym była niewielka (poniżej 1%), istnieje poważna wątpliwość, czy może wówczas dochodzić do naruszenia istotnego interesu dostawcy.

Ponadto Spółka podniosła, że przypadki udzielania rabatu pomimo nieosiągnięcia progu obrotowego uprawniającego do jego otrzymania, wynikały z różnych okoliczności, m.in. leżących po stronie dostawców problemów z realizacją dostaw.

W dalszej części pisma SCA PR wskazała, że w celu eliminacji zarzucanych jej praktyk podjęła już działania w postaci:

- utworzenia dla kupców procedur negocjowania warunków handlowych z dostawcami - w ramach w/w procedur Spółka nakazała dążenie do wyeliminowania ustalania wstecznego obowiązywania warunków handlowych, a także wprowadziła nakaz dążenia do finalizowania z dostawcami warunków handlowych co najmniej w ich aspekcie finansowym przed rozpoczęciem roku, w którym mają one obowiązywać w kontraktach z dostawcami,
- reorganizacji wewnętrznych procesów i organizacji czasu pracy kupców w celu zakończenia negocjacji warunków handlowych na dany rok przed jego rozpoczęciem,
- zmiany praktyki w zakresie występowania do dostawców o udzielenie rabatu retrospektywnego-progresywnego pomimo nieosiągnięcia przewidzianego progu obrotów - poprzez zaniechanie stosowania tej praktyki.

W przedmiotowym piśmie SCA PR przedstawiła również wstępną propozycję zobowiązania, obejmującą usunięcie skutków naruszeń poprzez zwrot dostawcom środków pieniężnych z tytułu rabatów pobranych przez nią w warunkach kwestionowanych w niniejszym postępowaniu.

W dalszej fazie postępowania odbywały się spotkania przedstawicieli UOKiK z przedstawicielami Spółki, na których omawiane były zagadnienia związane z konstrukcją zobowiązań przedstawionych przez Spółkę.

W dniu 4 lipca 2023 r. wpłynęło pismo Spółki zawierające skorygowaną propozycję zobowiązania, obejmującą zaniechanie stosowania praktyki określonej w pkt I.1 niniejszej decyzji i usunięcie skutków obu praktyk będących przedmiotem postępowania przed Prezesem UOKiK.

W związku ze stanowiskiem Prezesa UOKiK wyrażonym w piśmie z dnia 7 sierpnia 2023 r., Spółka zmodyfikowała propozycję zobowiązania i - ostatecznie - w piśmie z 23 sierpnia 2023 r. zobowiązała się do:

1) zaprzestania, począwszy od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji, zawierania z dostawcami produktów rolnych lub spożywczych, nad którymi „SCA PR Polska” sp. z o.o. posiada przewagę kontraktową, umów określających warunki udzielanych „SCA PR Polska” sp. z o.o. przez tych dostawców rabatów na dany rok już po jego rozpoczęciu, z obowiązkiem uwzględnienia nowych warunków z mocą wsteczną, tj. od początku okresu rozliczeniowego, na jaki te umowy zostały zawarte;

2) wystąpienia, w terminie miesiąca od daty uprawomocnienia się niniejszej decyzji, do dostawców produktów rolnych lub spożywczych, nad którymi „SCA PR Polska” sp. z o.o. posiada przewagę kontraktową, będących stronami umów określających warunki handlowe na rok 2023, które zostały zawarte z „SCA PR Polska” sp. z o.o. w okresie od rozpoczęcia 2023 roku do dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji, i przewidują udzielenie „SCA PR Polska” sp. z o.o. rabatu retrospektywnego uzależnionego od zrealizowania ustalonego przez strony obrotu, z propozycją zmiany ww. umów w ten sposób, że udzielenie przedmiotowego rabatu uzależnione będzie od osiągnięcia progu obrotowego w wysokości dostosowanej proporcjonalnie do okresu między dniem zawarcia umowy, a końcem 2023 roku, zaś jego wysokość zależna będzie od wartości (netto) zakupów produktów dokonanych u danego dostawcy w okresie od dnia zawarcia umowy do końca 2023 roku (przy niezmiennych pozostałych warunkach udzielenia przedmiotowego rabatu);

3) zwrotu dostawcom produktów rolnych lub spożywczych (albo ich następcom prawnym), wskazanym w piśmie „SCA PR Polska” sp. z o.o. z dnia 23 sierpnia 2023, w terminie 6 miesięcy od daty uprawomocnienia się niniejszej decyzji, kwot w wysokości wskazanej w ww. piśmie, uzyskanych z tytułu rabatów udzielonych „SCA PR Polska” sp. z o.o. za lata 2018 - 2020 oraz za rok 2023, stanowiących równowartość korekt wartości rabatów dotyczących dostaw zrealizowanych do czasu zawarcia umów określających warunki współpracy na dany okres, spowodowanych wstecznym obowiązywaniem warunków handlowych w tym okresie wraz z odsetkami ustawowymi (kapitałowymi), liczonymi od kwot wskazanych w ww. piśmie za okres od dnia ich uzyskania przez „SCA PR Polska” sp. z o.o. do dnia zwrotu kwot uzyskanych z tytułu rabatów;

4) zwrotu dostawcom produktów rolnych lub spożywczych (albo ich następcom prawnym), wskazanym w piśmie „SCA PR Polska” sp. z o.o. z dnia 23 sierpnia 2023 r., w terminie 6 miesięcy od daty uprawomocnienia się niniejszej decyzji, kwot w wysokości wskazanej w ww. piśmie, uzyskanych z tytułu udzielonych „SCA PR Polska” sp. z o.o. za lata 2018 - 2021 rabatów retrospektywnych za zrealizowanie ustalonego przez strony obrotu, w sytuacji gdy próg obrotowy, od którego osiągnięcia strony w momencie ustalania warunków współpracy na dany okres uzależniły udzielenie rabatu nie został zrealizowany w trakcie tego okresu lub wypłata przedmiotowych rabatów nastąpiła w wysokości wyższej niż wynikałoby to z ustalonego uprzednio i rzeczywiście zrealizowanego progu obrotowego wraz z odsetkami ustawowymi (kapitałowymi), liczonymi od kwot wskazanych w ww. piśmie za okres od dnia ich uzyskania przez „SCA PR Polska” sp. z o.o. do dnia zwrotu kwot uzyskanych z tytułu rabatów.

W piśmie z dnia 23 sierpnia 2023 r. Spółka wskazała również dostawców produktów rolnych lub spożywczych, o których mowa w pkt 3) zobowiązania, wraz z NIP oraz wysokością kwoty podlegającej zwrotowi w ramach wykonania zobowiązania (w podziale na poszczególne lata, za które został przez Spółkę pobrany rabat):

1. za rok 2018:

lp.	Firma dostawcy	NIP	Kwota (w PLN)
1.	[XXX]	[XXX]	[XXX]

2. za rok 2019:

Lp.	Firma dostawcy	NIP	Kwota (w PLN)
1.	[XXX]	[XXX]	[XXX]
2.	[XXX]	[XXX]	[XXX]
3.	[XXX]	[XXX]	[XXX]
4.	[XXX]	[XXX]	[XXX]
5.	[XXX]	[XXX]	[XXX]
6.	[XXX]	[XXX]	[XXX]
7.	[XXX]	[XXX]	[XXX]
8.	[XXX]	[XXX]	[XXX]
9.	[XXX]	[XXX]	[XXX]
10.	[XXX]	[XXX]	[XXX]
11.	[XXX]	[XXX]	[XXX]
12.	[XXX]	[XXX]	[XXX]
13.	[XXX]	[XXX]	[XXX]
14.	[XXX]	[XXX]	[XXX]

3. za rok 2020:

Lp.	Firma dostawcy	NIP	Kwota (w PLN)
1.	[XXX]	[XXX]	[XXX]
2.	[XXX]	[XXX]	[XXX]
3.	[XXX]	[XXX]	[XXX]
4.	[XXX]	[XXX]	[XXX]
5.	[XXX]	[XXX]	[XXX]
6.	[XXX]	[XXX]	[XXX]
7.	[XXX]	[XXX]	[XXX]
8.	[XXX]	[XXX]	[XXX]
9.	[XXX]	[XXX]	[XXX]
10.	[XXX]	[XXX]	[XXX]
11.	[XXX]	[XXX]	[XXX]

4. za rok 2023:

Lp.	Firma dostawcy	NIP	Kwota (w PLN)
1.	[XXX]	[XXX]	[XXX]

W dalszej kolejności Spółka przedstawiła dostawców produktów rolnych lub spożywczych, o których mowa w pkt 4) zobowiązania, wraz z NIP oraz wysokością kwoty podlegającej zwrotowi w ramach wykonania zobowiązania (w podziale na poszczególne lata, za które został przez Spółkę pobrany rabat):

1. za rok 2018:

Lp.	Firma dostawcy	NIP	Kwota (w PLN)
1.	[XXX]	[XXX]	[XXX]
2.	[XXX]	[XXX]	[XXX]
3.	[XXX]	[XXX]	[XXX]
4.	[XXX]	[XXX]	[XXX]
5.	[XXX]	[XXX]	[XXX]
6.	[XXX]	[XXX]	[XXX]
7.	[XXX]	[XXX]	[XXX]

2. za rok 2019:

Lp.	Firma dostawcy	NIP	Kwota (w PLN)
1.	[XXX]	[XXX]	[XXX]
2.	[XXX]	[XXX]	[XXX]
3.	[XXX]	[XXX]	[XXX]
4.	[XXX]	[XXX]	[XXX]
5.	[XXX]	[XXX]	[XXX]
6.	[XXX]	[XXX]	[XXX]
7.	[XXX]	[XXX]	[XXX]
8.	[XXX]	[XXX]	[XXX]
9.	[XXX]	[XXX]	[XXX]

3. za rok 2020:

Lp.	Firma dostawcy	NIP	Kwota (w PLN)
1.	[XXX]	[XXX]	[XXX]
2.	[XXX]	[XXX]	[XXX]

4. za rok 2021:

Lp.	Firma dostawcy	NIP	Kwota (w PLN)
1.	[XXX]	[XXX]	[XXX]

Pismem z 9 października 2023 r. Prezes Urzędu zawiadomił stronę o zakończeniu zbierania materiału dowodowego oraz o możliwości przeglądania akt i wypowiedzenia się odnośnie do zgromadzonych w sprawie dowodów.

W piśmie z 12 października 2023 r. Spółka podtrzymała dotychczasowe stanowisko w sprawie, w tym także wniosek o wydanie decyzji zobowiązującej w trybie art. 32 u.p.n.w.p.k. SCA PR

wskazała jednocześnie, że nie będzie korzystała z prawa do zapoznania się z materiałem zgromadzonym w aktach sprawy.

Prezes Urzędu ustalił następujący stan faktyczny:

„SCA PR Polska” sp. z o.o. z siedzibą w Swadzimiu - strona postępowania

SCA PR jest przedsiębiorcą wpisanym do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem 0000044594. Przedmiotem przeważającej działalności Spółki, zgodnie z wpisem w KRS, jest sprzedaż hurtowa niewyspecjalizowana żywności, napojów i wyrobów tytoniowych.

Dowód: Wydruk z KRS z dnia 9 października 2023 r (k. 655-658)

SCA PR działa w ramach Grupy Muszkietierów będącej największym europejskim zrzeszeniem niezależnych przedsiębiorców. Jedynym wspólnikiem SCA PR jest „ITM POLSKA” sp. z o.o. z siedzibą w Swadzimiu, która odpowiada za zarządzanie Grupą Muszkietierów w Polsce. W ramach Grupy Muszkietierów działają w Polsce dwie sieci handlowe: Intermarché i Bricomarché. Intermarché to największa w Polsce pod względem obrotu (w 2022 r. przekroczyła próg 6 mld zł) sieć franczyzowa w kategorii supermarketów spożywczych. W zależności od przestrzeni sprzedażowej są to odpowiednio markety Intermarché Contact lub Intermarché Super. SCA PR działa w charakterze centrali zakupowej dla sklepów Intermarché, tym samym odpowiada centralnie za negocjacje oraz zakupy produktów rolnych lub spożywczych, które następnie są sprzedawane w sieci sklepów Intermarché.

Dowód: Wydruk pobrany ze strony internetowej <https://muszkietierowie.pl/intermarche/o-sieci-intermarche/> w dniu 9 października 2023 r. (k. 743-745)

Wobec powyższego, Spółka spełnia przesłanki definicji nabywcy określone w art. 5 pkt 2 u.p.n.w.p.k. z 2016 r., tj. przedsiębiorcy, który bezpośrednio lub pośrednio nabywa od dostawcy produkty rolne lub spożywcze w celu ich sprzedaży, odsprzedaży lub przetworzenia, a także przesłanki definicji nabywcy określone w art. 3 pkt 3 u.p.n.w.p.k., tj. przedsiębiorcy, który bezpośrednio lub pośrednio nabywa od dostawcy produkty rolne lub spożywcze.

Spółka osiągnęła w 2022 r. obrót w wysokości 2.334.398.000 zł, w 2021 r. obrót w wysokości 2.022.122.000 zł, w 2020 r. - 1.878.243.000 zł, w 2019 r. - 1.851.029.000 zł, w 2018 r. - 1.898.769.000 zł.

Dowód: Wydruki plików elektronicznych ze sprawozdaniami finansowymi pozyskanych z systemu EKRS prowadzonego przez Ministerstwo Sprawiedliwości (adres: <https://ekrs.ms.gov.pl/>), pobrane ze strony internetowej w dniu 9 października 2023 r. (k. 659-742) oraz w dniu 20 października 2023 r. (k. 749-768)

Dostawcy produktów rolnych lub spożywczych

Zgodnie z wyjaśnieniami Spółki, corocznie współpracuje ona z około [XXX] dostawcami produktów rolnych lub spożywczych.

Do dostawców SCA PR należą spółki prawa handlowego, spółdzielnie produkcyjne oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. Podmioty te zajmują się wytwarzaniem produktów oferowanych w sklepach sieci lub pośredniczą w ich sprzedaży. Wobec powyższego, dostawcy SCA PR spełniają przesłanki definicji dostawcy określone w art. 5 pkt.

1 u.p.n.w.p.k. z 2016 r. oraz w art. 3 pkt 1 u.p.n.w.p.k., tj. przedsiębiorcy, który wytwarza lub przetwarza produkty rolne lub spożywcze lub odpłatnie zbywa je nabywcy.

Dowód: Pismo SCA PR z dnia 27 kwietnia 2022 r. (k. 215-219) oraz załączniki do pisma Spółki z 6 września 2021 r. (k. 203-209)

Zawieranie umów handlowych z mocą wsteczną

Spółka współpracuje z dostawcami produktów rolnych lub spożywczych na podstawie [XXX] oraz zawieranych corocznie [XXX]. Zagadnienia dotyczące rabatów udzielanych przez dostawców na rzecz Spółki, obejmujące rodzaj rabatu, zasady jego udzielenia oraz rozliczenia, a także wysokość rabatu, uregulowane są w [XXX].

Ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wynika, że w ramach współpracy Przedsiębiorcy z dostawcami produktów rolno - spożywczych zdarza się, że negocjacje dotyczące zmiany warunków handlowych na kolejny rok kalendarzowy finalizowane są w trakcie roku, w którym mają obowiązywać. W tego rodzaju przypadkach do czasu ostatecznego uzgodnienia warunków handlowych na kolejny okres SCA PR współpracuje z dostawcami na dotychczasowych zasadach. Jednocześnie, w relacjach z szerokim gronem dostawców, nowo ustalone warunki współpracy obowiązują wstecz, tj. od początku roku, na który je ustalono.

W związku z powyższym niejednokrotnie do [XXX] bądź do [XXX] wprowadzane jest postanowienie przewidujące uwzględnienie nowo ustalonych warunków (z mocą wsteczną) do transakcji dokonanych od początku roku kalendarzowego, tak aby nowe warunki dotyczyły wszystkich transakcji w danym roku (przykładowa treść klauzuli wprowadzającej obowiązek wstecznego stosowania nowych warunków współpracy brzmi następująco: „[XXX]”.

Dowód: Pismo SCA PR z dnia 31 lipca 2020 r. wraz z załącznikiem nr 3 (k. 13-14, 16-21) oraz pismo SCA PR z 29 stycznia 2021 r. (k. 77-78)

W ramach współpracy handlowej Spółki z dostawcami w 2018 r., [XXX] umowy określające warunki tej współpracy zostały zawarte po rozpoczęciu roku z obowiązkiem uwzględnienia nowych warunków z mocą wsteczną, w 2019 r. dotyczyło to [XXX] umów, w 2020 r. - [XXX], w 2021 r. - [XXX], w 2022 r. - [XXX], zaś w 2023 r.¹ - [XXX]².

W konsekwencji przedłużania się procesu negocjacji warunków współpracy na dany rok, dostawcy realizując dostawy w okresie od początku tego roku do dnia podpisania umowy nie mieli wiedzy jakie zasady współpracy (w tym warunki rabatowania) ostatecznie znajdą zastosowanie do transakcji zrealizowanych w przedmiotowym okresie. Niektórzy dostawcy w okresie objętym niniejszym postępowaniem przez wiele miesięcy, do chwili zawarcia nowej umowy, nie mieli pewności na jakich zasadach i warunkach zostanie rozliczona dokonana przez nich sprzedaż na rzecz Spółki.

---

¹ Stan aktualny na dzień 12 maja 2023 r.

² Podane liczby odnoszą się do relacji Spółki z ogółem dostawców współpracujących z nią w poszczególnych latach, niezależnie od ich potencjału ekonomicznego.

Zawarcie nowej umowy na dany rok po 1 stycznia tego roku z mocą wsteczną, w pewnych przypadkach wiązało się z koniecznością rozliczenia okresu pomiędzy 1 stycznia danego roku a dniem podpisania nowej umowy, w oparciu o nowo ustalone warunki współpracy. Rozliczenie odbywało się na podstawie wystawianych przez dostawców korekt faktur dotyczących sprzedaży zrealizowanej w okresie od 1 stycznia nowego roku rozliczeniowego do daty zawarcia umowy na dany rok. Przedmiotowa praktyka miała również wpływ na warunki udzielania rabatów rozliczanych w okresach dłuższych niż między 1 stycznia danego roku a dniem podpisania nowej umowy (np. rabatów rocznych). Podwyższenie wysokości tego rodzaju rabatów w trakcie trwania okresu rozliczeniowego skutkowało bowiem zwiększeniem obciążeń finansowych po stronie dostawców w odniesieniu do całego okresu, za który udzielany jest taki rabat.

Dowód: Zestawienia dołączone do pisma Spółki z 6 września 2021 r. (k. 203-209) oraz pismo Spółki z 24 lutego 2023 r. (dane za lata 2018-2020) (k. 551-553), zestawienie dołączone do pisma Spółki z 9 czerwca 2022 r. (dane za rok 2021) (k. 497), zestawienie dołączone do pisma Spółki z 24 lutego 2023 r. (dane za rok 2022) (k. 555), zestawienie dołączone do pisma Spółki z 12 maja 2023 r. (dane za rok 2023) (k. 629)

Uzyskiwanie rabatów pomimo nieosiągnięcia ustalonego progu obrotowego

Spółka otrzymuje od części dostawców rabat retrospektywny za zrealizowanie określonego obrotu. Jest to rabat progresywny, którego wysokość zależy od wysokości obrotu wypracowanego z dostawcą. Do jego rozliczenia dochodzi na podstawie faktury korygującej.

W relacjach z częścią dostawców umowy regulujące warunki współpracy handlowej na dany okres przewidują jeden próg obrotowy oraz uzależnioną od jego osiągnięcia wysokość rabatu (określonego procentowo). W umowach z innymi dostawcami przewidzianych jest kilka progów obrotowych, przy czym osiągnięcie każdego kolejnego progu skutkuje koniecznością udzielenia przez dostawcę wyższego rabatu (określanego procentowo).

W praktyce handlowej SCA PR występowały przypadki, w których Spółka pobierała od dostawców rabat za zrealizowanie obrotu, w sytuacji gdy próg obrotowy, od którego osiągnięcia strony w momencie ustalania warunków współpracy na dany okres uzależniły udzielenie rabatu nie został zrealizowany w trakcie okresu rozliczeniowego. Zdarzały się też sytuacje, w których dostawcy udzielali Spółce rabatu w wyższej wysokości niż to wynikało z uprzednio zawartej umowy.

Ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wynika, że zmiana warunków współpracy handlowej umożliwiająca SCA PR uzyskiwanie rabatów pomimo niezrealizowania uzgodnionego pierwotnie poziomu obrotów z dostawcą lub uzyskiwanie ich w wysokości wyższej niż wynikało to z uprzednio ustalonego i rzeczywiście osiągniętego poziomu obrotów następowała w formie uzgodnień telefonicznych lub e-mailowych bądź w formie pisemnych porozumień. Opisane wyżej zmiany warunków udzielania rabatu retrospektywnego za zrealizowanie obrotu dokonywane były w trakcie danego okresu rozliczeniowego, gdy było już wiadomo, że uprzednio ustalony próg nie zostanie zrealizowany (tj. co do zasady pod koniec roku kalendarzowego), bądź po jego zakończeniu.

Na potrzeby tego rodzaju sytuacji Spółka stworzyła wzorzec dokumentu o nazwie: „[XXX]”.

W treści tego dokumentu wskazywane są strony umowy, a następnie, w kolejnych kolumnach tabeli: próg umowny jaki został przewidziany (kolumna pierwsza), próg wyłacony (kolumna druga), wartość rabatu retrospektywnego (kolumna trzecia), oraz uwagi (kolumna czwarta).

Spółka w swoich wyjaśnieniach wskazała, że udzielenie rabatu retrospektywnego za zrealizowanie obrotu w przypadku nieosiągnięcia ustalonego pierwotnie progu obrotowego lub udzielenie wyższego rabatu niż pierwotnie ustalono było negocjowane z dostawcą, jednakże zgromadzony materiał dowodowy nie potwierdza, by były to swobodne negocjacje równorzędnych partnerów biznesowych. Pomimo tego, że wskazane zmiany prowadziły do skutków ekonomicznie niekorzystnych dla dostawców w większości wypadków nie podejmowali oni próby polemiki z propozycjami przedstawionymi przez Spółkę. Niejednokrotnie dostawcy w korespondencji ze Spółką wskazywali, że powodem akceptacji tych propozycji jest chęć zachowania „dobrej współpracy” z siecią.

Z tytułu współpracy w latach 2018-2022 Spółka uzyskała rabat retrospektywny za zrealizowanie obrotu w warunkach kwestionowanych w niniejszym postępowaniu, od następującej liczby dostawców:

- za rok 2018 - [XXX],
- za rok 2019 - [XXX],
- za rok 2020 - [XXX]³,
- za rok 2021 - [XXX],
- za rok 2022 - [XXX]⁴.

W odniesieniu do współpracy SCA PR z dostawcami w 2023 r. ustalono, że nie występowały sytuacje, w których dostawcy udzieliliby Spółce rabatu retrospektywnego, pomimo nieosiągnięcia przez nią uprzednio określonego przez strony progu obrotowego, warunkującego przyznanie rabatu.

Dowód: Zestawienia załączone do pism Spółki z: 23 października 2020 r. (k. 39-40), 29 stycznia 2021 r. (k. 79-81), 5 maja 2021 r. (k. 184), 27 kwietnia 2022 r. (k. 229) oraz porozumienia dotyczące udzielenia rabatu pomimo nieosiągnięcia ustalonego progu obrotowego stanowiące załącznik do pisma Spółki z 29 stycznia 2021 r. (k. 82-158), pismo Spółki z 12 maja 2023 r. (k. 611-612)

Mając na uwadze zebrany materiał dowodowy, Prezes Urzędu zważył, co następuje:

Stan prawny

Postępowanie w sprawie praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi wobec „SCA PR” zostało wszczęte 20 grudnia 2022 r. na podstawie art. 13 ust. 1 w zw. z art. 17 ust. 2 oraz w zw. z art. 60 ust. 1 u.p.n.w.p.k., która obowiązuje od 23 grudnia 2021 r.

Zgodnie z art. 60 ust. 1 tej ustawy, do umów zawartych przed dniem jej wejścia w życie stosuje się przepisy dotychczasowe, z tym że do postępowań w sprawie praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową dotyczących tych umów wszczętych od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy tej ustawy. Jeżeli umowy, o których mowa w art. 60 ust. 1 u.p.n.w.p.k., będą nadal wykonywane po dniu 30 kwietnia 2022 r., od dnia 1 maja 2022 r. stosuje się do tych umów przepisy u.p.n.w.p.k. (art. 60 ust. 2 u.p.n.w.p.k.).

Mając na względzie powyższe regulacje oraz fakt, że zakresem niniejszego postępowania objęte są zachowania Spółki zarówno sprzed dnia wejścia w życie u.p.n.w.p.k., jak i po tym

³ Od jednego z dostawców rabat za rok 2020 został uzyskany dwukrotnie.

⁴ Podane liczby dotyczą wszystkich dostawców, którzy udzielili Spółce przedmiotowego rabatu z tytułu współpracy w poszczególnych latach w ww. okresie, niezależnie od ich potencjału ekonomicznego.

dniu, do ich oceny zastosowanie znalazły przepisy materialne u.p.n.w.p.k. z 2016 r. oraz u.p.n.w.p.k.

Zgodnie z art. 2 u.p.n.w.p.k. jej postanowienia stosuje się do umów nabycia produktów rolnych lub spożywczych, zawieranych między nabywcami tych produktów a ich dostawcami. Art. 2 u.p.n.w.p.k. z 2016 r., stanowił, że ustawę stosuje się do umów nabycia produktów rolnych lub spożywczych, zwanych dalej „umowami”, z wyłączeniem dostaw bezpośrednich w rozumieniu ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz.U. z 2019 r. poz. 1252 oraz z 2020 r. poz. 284 i 285), zawieranych między nabywcami tych produktów a ich dostawcami.

Pod pojęciem dostawcy należy rozumieć przedsiębiorcę, który wytwarza lub przetwarza produkty rolne lub spożywcze lub odpłatnie zbywa je nabywcy (art. 3 pkt 1 u.p.n.w.p.k., art. 5 pkt 1 u.p.n.w.p.k. z 2016 r.), a pod pojęciem nabywcy przedsiębiorcę lub podmiot, o którym mowa w art. 4 ustawy z dnia 11 września 2019 r. - Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2021 r. poz. 1129, 1598 i 2054), zwanej dalej „Prawem zamówień publicznych”, który bezpośrednio lub pośrednio nabywa od dostawcy produkty rolne lub spożywcze (art. 3 pkt 3 u.p.n.w.p.k.). Art. 5 pkt 2 u.p.n.w.p.k. z 2016 r. definiował nabywcę jako przedsiębiorcę, który bezpośrednio lub pośrednio nabywa od dostawcy produkty rolne lub spożywcze w celu ich sprzedaży, odsprzedaży lub przetworzenia.

Produktami rolnymi lub spożywczymi, zgodnie z art. 3 pkt 4 u.p.n.w.p.k., są produkty wymienione w załączniku I do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, a także produkty niewymienione w tym załączniku, ale przetworzone z przeznaczeniem do spożycia z wykorzystaniem produktów wymienionych w tym załączniku. Art. 5 pkt 3 u.p.n.w.p.k. z 2016 r. przewidywał, że produktem rolnym lub spożywczym jest środek spożywczy w rozumieniu art. 2 rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującego Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz.Urz. WE L 31 z 01.02.2002, str. 1, z późn. zm.) - Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 6, str. 463).

Zgodnie z art. 5 u.p.n.w.p.k. zakazane są praktyki nieuczciwe wykorzystujące przewagę kontraktową nabywcy względem dostawcy oraz dostawcy względem nabywcy. Art. 6 u.p.n.w.p.k. z 2016 r. stanowił zaś, że zakazane jest nieuczciwe wykorzystywanie przewagi kontraktowej nabywcy względem dostawcy oraz dostawcy względem nabywcy.

Wykorzystywanie przewagi kontraktowej jest nieuczciwe, jeżeli jest sprzeczne z dobrymi obyczajami i zagraża istotnemu interesowi drugiej strony albo narusza taki interes (art. 6 u.p.n.w.p.k., art. 7 ust. 2 u.p.n.w.p.k. z 2016 r.).

Zgodnie z art. 7 ust. 1 u.p.n.w.p.k. (art. 7 ust. 1 u.p.n.w.p.k. z 2016 r.) pod pojęciem przewagi kontraktowej należy rozumieć występowanie znacznej dysproporcji w potencjale ekonomicznym nabywcy względem dostawcy albo dostawcy względem nabywcy.

Za praktyki nieuczciwie wykorzystujące przewagę kontraktową uznaje się w szczególności praktyki wskazane w art. 8 ust. 1 u.p.n.w.p.k. (zaś wcześniej w art. 7 ust. 3 u.p.n.w.p.k. z 2016 r.). Jedną z praktyk określonych w ustawowym katalogu praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową bezpośrednio odnosi się do problematyki

uzyskiwania rabatów handlowych. Polega ona na nieuzasadnionym obniżaniu należności z tytułu dostarczenia produktów rolnych lub spożywczych po ich przyjęciu przez nabywcę w całości albo w umówionej części, w szczególności na skutek żądania udzielenia rabatu (art. 8 ust. 1 pkt 4) u.p.n.w.p.k.). Należy przy tym zastrzec, iż przedmiotowy katalog ma charakter otwarty, zaś form nieuczciwego wykorzystywania przewagi kontraktowej można zidentyfikować więcej.

Interes publiczny

Zgodnie z art. 1 u.p.n.w.p.k. (art. 1 u.p.n.w.p.k. z 2016 r.) Prezes UOKiK podejmuje działania związane z przeciwdziałaniem praktykom nieuczciwie wykorzystującym przewagę kontraktową w celu ochrony interesu publicznego.

Interes publiczny dotyczy ogółu, nieokreślonej z góry liczby osób. Jego naruszenie zachodzi głównie wtedy, gdy działaniem danego przedsiębiorcy zagrożony jest interes ogólnospołeczny lub szerszy krąg uczestników rynku. Przy ocenie interesu publicznoprawnego należy mieć na względzie skutki, jakie dana praktyka wywołuje lub może wywołać na rynku. Interes publiczny ocenia się w każdej sprawie indywidualnie. Działanie w interesie publicznym oznacza więc działanie w interesie ogółu, nie zaś w interesie poszczególnych podmiotów np. poszczególnych przedsiębiorców⁵. Interes publiczny, o którym mowa w ustawie o przewadze kontraktowej powinien być interpretowany w odniesieniu do *ratio legis* tej ustawy, którym jest zapewnienie bezpieczeństwa żywnościowego kraju, jak również konkurencyjności przedsiębiorstw sektora produkcji rolnej i spożywczej.

W ocenie Prezesa UOKiK, w interesie publicznym jest podjęcie ochrony dostawców produktów rolnych lub spożywczych przed mechanizmami, w ramach których dochodzić może do - niezgodnionego przed dokonaniem dostaw - uszczuplenia należności przysługujących im z tytułu dostarczania produktów silniejszemu kontrahentowi. Praktyki te mogą mieć bowiem istotnie negatywny wpływ na prowadzoną przez nich działalność.

Interes publiczny wyraża się w niniejszej sprawie również w skali prowadzonej przez Spółkę działalności i stosowanych przez nią praktyk. Jak już wskazano, Spółka jest podmiotem nabywającym produkty rolno-spożywcze od znacznej liczby podmiotów będących producentami, jak i pośrednikami w obrocie produktami rolnymi lub spożywczymi. Stosowane wobec dostawców praktyki mogą zatem w sposób bezpośredni lub pośredni oddziaływać na szeroki krąg uczestników rynku. Interwencja Prezesa UOKiK podejmowana w oparciu o przepisy u.p.n.w.p.k. może oddziaływać na sytuację dostawców współpracujących z nabywcami przy wykorzystaniu mechanizmów kwestionowanych w przedmiotowym postępowaniu, a w konsekwencji wpływać szerzej na warunki funkcjonowania łańcucha dostaw produktów rolnych lub spożywczych.

Niniejsze postępowanie ma znaczenie zarówno dla dostawców już dotkniętych praktykami Spółki, jak i tych, którzy mogą nimi być dotknięci w przyszłości.

Decyzja Prezesa UOKiK pełni funkcję prewencyjną, wskazując podmiotom działającym na rynku, jakie zachowania są sprzeczne z ustawą o przewadze kontraktowej i nie powinny mieć

---

⁵ Wyrok SOKiK w Warszawie z dnia 30 grudnia 2014 r., sygn. akt XVII AmA 163/11, Legalis nr 1315682

miejsca. Uczestnicy rynku narażają się na sankcje finansowe, jeżeli nie zaprzestaną stosowania praktyk podobnych do objętych niniejszym postępowaniem.

W związku z powyższym, w niniejszej sprawie konieczne było przeprowadzenie postępowania w sprawie nieuczciwego wykorzystywania przewagi kontraktowej z uwagi na potrzebę ochrony interesu publicznego, o którym mowa w art. 1 u.p.n.w.p.k.

Przewaga kontraktowa

Zgodnie z art. 7 ust. 1 u.p.n.w.p.k. (art. 7 ust. 1 u.p.n.w.p.k. z 2016 r.) pod pojęciem przewagi kontraktowej należy rozumieć występowanie znacznej dysproporcji w potencjale ekonomicznym nabywcy względem dostawcy albo dostawcy względem nabywcy.

Zgodnie z art. 7 ust. 2 u.p.n.w.p.k. domniemywa się, że znacząca dysproporcja w potencjale ekonomicznym, w przypadku praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową stosowanych przez nabywcę względem dostawcy, występuje między:

- 1) dostawcą, którego roczny obrót nie przekracza równowartości w złotych 2 000 000 euro, a nabywcą, którego roczny obrót przekracza równowartość w złotych 2 000 000 euro;
- 2) dostawcą, którego roczny obrót przekracza równowartość w złotych 2 000 000 euro i nie przekracza równowartości w złotych 10 000 000 euro, a nabywcą, którego roczny obrót przekracza równowartość w złotych 10 000 000 euro;
- 3) dostawcą, którego roczny obrót przekracza równowartość w złotych 10 000 000 euro i nie przekracza równowartości w złotych 50 000 000 euro, a nabywcą, którego roczny obrót przekracza równowartość w złotych 50 000 000 euro;
- 4) dostawcą, którego roczny obrót przekracza równowartość w złotych 50 000 000 euro i nie przekracza równowartości w złotych 150 000 000 euro, a nabywcą, którego roczny obrót przekracza równowartość w złotych 150 000 000 euro;
- 5) dostawcą, którego roczny obrót przekracza równowartość w złotych 150 000 000 euro i nie przekracza równowartości w złotych 350 000 000 euro, a nabywcą, którego roczny obrót przekracza równowartość w złotych 350 000 000 euro;
- 6) dostawcą, którego roczny obrót nie przekracza równowartości w złotych 350 000 000 euro, a nabywcą, który jest podmiotem, o którym mowa w art. 4 Prawa zamówień publicznych.

Przez roczny obrót rozumie się roczny obrót uzyskany w roku obrotowym poprzedzającym rok obrotowy stosowania praktyki mogącej stanowić przedmiot postępowania w sprawie praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową (art. 7 ust. 4 u.p.n.w.p.k.). Przy czym, zgodnie z treścią art. 7 ust. 6 u.p.n.w.p.k. w przypadku gdy dostawca albo nabywca działa jako przedsiębiorca prowadzący przedsiębiorstwo w rozumieniu załącznika I do rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz.Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1, z późn. zm.), obliczając wysokość jego rocznego obrotu, uwzględnia się przepisy tego załącznika dotyczące kategorii i rodzaju przedsiębiorstwa.

Wielkości wyrażone w euro przelicza się na złote według średniego kursu ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski w ostatnim dniu roku obrotowego poprzedzającego rok obrotowy

stosowania praktyki mogącej stanowić przedmiot postępowania w sprawie praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową (art. 7 ust. 7 u.p.n.w.p.k.).

Wyżej wymienione przepisy dotyczące domniemania występowania znaczącej dysproporcji w potencjale ekonomicznym stron stanowią przejaw implementacji właściwych przepisów Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/633 z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie nieuczciwych praktyk handlowych w relacjach między przedsiębiorcami w łańcuchu dostaw produktów rolnych i spożywczych. Jednakże Prezes UOKiK także na gruncie u.p.n.w.p.k. z 2016 r. stosował metodologię ustalania znaczącej dysproporcji w potencjale ekonomicznym w oparciu o progi obrotowe zawarte we wskazanej wyżej dyrektywie.

Z uwagi na to, że niniejsza decyzja wydawana jest w trybie art. 32 ust. 1 u.p.n.w.p.k., w przedmiotowej sprawie wystarczające jest uprawdopodobnienie występowania przewagi kontraktowej Spółki wobec jej dostawców.

W tym celu posłużono się ogólnodostępnymi danymi, w tym informacjami ujawnionymi w Krajowym Rejestrze Sądowym (przede wszystkim sprawozdaniami finansowymi przedsiębiorców).

Zgodnie z tymi danymi, obrót osiągany przez SCA PR w poszczególnych latach w okresie 2018-2022 r., wynosił ponad 350 milionów euro. Znacząca dysproporcja w potencjale ekonomicznym pomiędzy Spółką, a jej dostawcą występować będzie zatem wówczas, jeżeli roczny obrót dostawcy, w odpowiednim okresie, nie przekroczy kwoty 350 milionów euro.

Mając na uwadze powyższe, zbadane zostały roczne obroty dostawców produktów rolnych lub spożywczych dotkniętych praktykami Spółki kwestionowanymi w niniejszym postępowaniu, z uwzględnieniem okresu, w którym wystąpiły wobec nich te praktyki oraz zasad wynikających z art. 7 ust. 6 u.p.n.w.p.k.

Przeprowadzona analiza wskazuje, że poniższe spośród tych podmiotów, w odpowiednich latach w okresie 2018-2022⁶, osiągały obroty niższe niż 350 milionów euro⁷:

Lp.	Firma dostawcy	NIP
1.	[XXX]	[XXX]
2.	[XXX]	[XXX]
3.	[XXX]	[XXX]
4.	[XXX]	[XXX]
5.	[XXX]	[XXX]
6.	[XXX]	[XXX]

⁶ tj. z uwzględnieniem roku, w którym wystąpiły wobec nich praktyki będące przedmiotem postępowania.

⁷ Wobec niektórych podmiotów zamieszczonych w zestawieniu praktyki zarzucane Spółce występowały częściej niż w jednym roku. W tego rodzaju przypadkach, w każdym z porównywanych okresów, ww. podmioty osiągały obroty niższe niż 350 milionów euro.

7.	[XXX]	[XXX]
8.	[XXX]	[XXX]
9.	[XXX]	[XXX]
10.	[XXX]	[XXX]
11.	[XXX]	[XXX]
12.	[XXX]	[XXX]
13.	[XXX]	[XXX]
14.	[XXX]	[XXX]
15.	[XXX]	[XXX]
16.	[XXX]	[XXX]
17.	[XXX]	[XXX]
18.	[XXX]	[XXX]
19.	[XXX]	[XXX]
20.	[XXX]	[XXX]
21.	[XXX]	[XXX]
22.	[XXX]	[XXX]
23.	[XXX]	[XXX]
24.	[XXX]	[XXX]
25.	[XXX]	[XXX]
26.	[XXX]	[XXX]
27.	[XXX]	[XXX]
28.	[XXX]	[XXX]
29.	[XXX]	[XXX]
30.	[XXX]	[XXX]
31.	[XXX]	[XXX]
32.	[XXX]	[XXX]

33.	[XXX]	[XXX]
34.	[XXX]	[XXX]
35.	[XXX]	[XXX]
36.	[XXX]	[XXX]
37.	[XXX]	[XXX]
38.	[XXX]	[XXX]
39.	[XXX]	[XXX]
40.	[XXX]	[XXX]
41.	[XXX]	[XXX]
42.	[XXX]	[XXX]
43.	[XXX]	[XXX]
44.	[XXX]	[XXX]
45.	[XXX]	[XXX]
46.	[XXX]	[XXX]
47.	[XXX]	[XXX]
48.	[XXX]	[XXX]
49.	[XXX]	[XXX]
50.	[XXX]	[XXX]
51.	[XXX]	[XXX]
52.	[XXX]	[XXX]
53.	[XXX]	[XXX]
54.	[XXX]	[XXX]
55.	[XXX]	[XXX]
56.	[XXX]	[XXX]
57.	[XXX]	[XXX]
58.	[XXX]	[XXX]
59.	[XXX]	[XXX]

60.	[XXX]	[XXX]
61.	[XXX]	[XXX]
62.	[XXX]	[XXX]
63.	[XXX]	[XXX]
64.	[XXX]	[XXX]
65.	[XXX]	[XXX]
66.	[XXX]	[XXX]
67.	[XXX]	[XXX]
68.	[XXX]	[XXX]

W konsekwencji, uprawdopodobnione zostało, że występuje znacząca dysproporcja w potencjale ekonomicznym i tym samym zgodnie z art. 7 ust. 1 w zw. z art. 7 ust. 2 pkt 1-5 u.p.n.w.p.k., Spółka może posiadać przewagę kontraktową nad wskazanymi wyżej dostawcami produktów rolnych lub spożywczych.

Przesłanki wydania decyzji zobowiązującej

Zgodnie z art. 32 ust. 1 u.p.n.w.p.k., jeżeli w toku postępowania w sprawie praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową zostanie uprawdopodobnione - na podstawie okoliczności sprawy, informacji zawartych w zawiadomieniu, o którym mowa w art. 15 ust. 1, lub innych informacji będących podstawą wszczęcia tego postępowania - że został naruszony zakaz, o którym mowa w art. 5, a strona postępowania, której jest zarzucane naruszenie tego zakazu, zobowiąże się do podjęcia lub zaniechania określonych działań w celu zaprzestania naruszeń lub usunięcia ich skutków, Prezes Urzędu może, w drodze decyzji, zobowiązać stronę postępowania do wykonania tych zobowiązań i określić termin ich wykonania. Zgodnie z ust. 2 ww. przepisu, w przypadku gdy strona postępowania zaprzestała naruszania zakazu, o którym mowa w art. 5, i zobowiąże się do usunięcia skutków tego naruszenia, Prezes Urzędu może, w drodze decyzji, zobowiązać stronę postępowania do usunięcia skutków naruszenia i określić termin ich usunięcia.

Istota decyzji zobowiązującej polega na zawarciu quasi-porozumienia pomiędzy Prezesem Urzędu a przedsiębiorcą⁸. W doktrynie podkreśla się, że decyzja zobowiązująca stanowi jeden z najbardziej skutecznych mechanizmów będących w dyspozycji Prezesa Urzędu, których celem jest doprowadzenie działań przedsiębiorców do stanu zgodności z prawem. Przyczyną wysokiej skuteczności procedury zobowiązującej jest przede wszystkim proporcjonalne rozłożenie obciążeń i korzyści po obu stronach tej relacji administracyjno-prawnej. Każda ze stron, tj. Prezes Urzędu, jak i przedsiębiorca wnosi swoisty „wkład”

⁸ D. Miąsik (w:) T. Skoczny (red.), Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów Komentarz, Warszawa 2009 r., s. 1048.

w doprowadzenie do stanu zgodności z prawem, poświęcając z reguły pewne wartości, a w zamian zyskując inne⁹.

Analiza art. 32 ust. 1 u.p.n.w.p.k. prowadzi do wniosku, że Prezes Urzędu może wydać decyzję zobowiązującą w sytuacji łącznego spełnienia następujących przesłanek:

- uprawdopodobnienia naruszenia zakazu, o którym mowa w art. 5 u.p.n.w.p.k. (zakazu praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową nabywcy względem dostawcy oraz dostawcy względem nabywcy);
- zobowiązania się przedsiębiorcy do podjęcia lub zaniechania określonych działań zmierzających do zakończenia naruszenia lub usunięcia jego skutków;
- uznania przez Prezesa Urzędu za celowe nałożenia obowiązku wykonania przedłożonego przez przedsiębiorcę zobowiązania.

Z uwagi na wniosek Spółki o wydanie decyzji zobowiązującej, niezbędne jest rozważenie, czy w niniejszej sprawie spełnione zostały przesłanki wskazane w ww. przepisie.

W pierwszej kolejności rozważenia wymaga, czy na obecnym etapie postępowania uprawdopodobnione zostało stosowanie praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową.

Uprawdopodobnienie nieuczciwego wykorzystywania przewagi kontraktowej przez SCA PR

Zgodnie z treścią art. 5 u.p.n.w.p.k. zakazane są praktyki nieuczciwie wykorzystujące przewagę kontraktową nabywcy względem dostawcy oraz dostawcy względem nabywcy. Zgodnie z treścią art. 6 u.p.n.w.p.k. z 2016 r. zakazane jest nieuczciwe wykorzystywanie przewagi kontraktowej nabywcy względem dostawcy oraz dostawcy względem nabywcy. Wykorzystywanie przewagi kontraktowej jest nieuczciwe, jeżeli jest sprzeczne z dobrymi obyczajami i zagraża istotnemu interesowi drugiej strony albo narusza taki interes (art. 6 u.p.n.w.p.k., art. 7 ust.2 u.p.n.w.p.k. z 2016 r.).

Dobre obyczaje

Pojęcie dobrych obyczajów jest klauzulą generalną, nieposiadającą definicji normatywnej. Jak wskazuje doktryna i orzecznictwo, klauzule generalne to przepisy prawne, w których nie są dokładnie sprecyzowane wszystkie elementy składające się na hipotezę czy dyspozycję normy prawnej, a ocena konkretnego stanu faktycznego zostaje przerzucona na organ stosujący prawo¹⁰. Pojęcie dobrych obyczajów nie jest w prawie zdefiniowane, ale podobnie jak zasady współżycia społecznego, jest przedmiotem wielu orzeczeń sądowych oraz opracowań doktryny¹¹. Wskazuje się w nich, że dobre obyczaje to uczciwe zasady postępowania i ustalone zwyczaje w ujęciu etyczno-moralnym, a na ich treść składają się elementy etyczne i socjologiczne kształtowane przez oceny moralne i społeczne stanowiące uzupełnienie porządku prawnego.

⁹ J. Sroczyński, *Naruszenie zbiorowych interesów konsumentów: decyzja zobowiązująca (uwagi praktyczne oraz de lege ferenda)*, IKAR 1/2012, s.99.

¹⁰ A. Wolter, *„Prawo cywilne. Zarys części ogólnej”*, wyd. VIII, Warszawa 1986, str. 83.

¹¹ Np. wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 13 listopada 1991 r., sygn. akt I ACr 411/91, „Wokanda” 1992/4; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 stycznia 2003 r., sygn. akt II CKN 1097/00, Lex nr 78878; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 czerwca 2003 r., sygn. akt I CKN 473/01, Lex nr 80257; J. Szwaja [w:] *„Ustawa o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji - Komentarz”*, Warszawa 2000, str. 122-133; R. Stefanicki, *„Dobre obyczaje w prawie polskim”*, „Przegląd Prawa Handlowego” nr 2002/5.

Na gruncie u.p.n.w.p.k. pojęcie dobrego obyczaju nie zostało przez ustawodawcę zdefiniowane, w związku z czym określenie, czy badana praktyka nosi znamiona nieuczciwości wymaga ustalenia dobrego obyczaju w każdej konkretnej sprawie¹². Ustawa o przewadze kontraktowej, podobnie jak ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów, przyjmuje kryterium ekonomiczno-funkcjonalne "dobrych obyczajów". Oznacza to, że rozstrzygając spór na tym tle należy uwzględniać wszystkie okoliczności faktyczne konkretnego przypadku, przede wszystkim gospodarcze oraz prawne. Nie bez znaczenia jest ocena, jakie skutki przyniesie w przyszłości potraktowanie pewnego obyczaju, który znalazł odbicie w zachowaniu jednej strony (stron), jako zgodnego z dobrymi obyczajami albo z nimi sprzecznego, co w konsekwencji przyczyni się do jego upowszechnienia, bądź też odwrotnie, do jego zwalczania¹³.

Jak podkreśla się w orzecznictwie, dobre obyczaje to normy moralne i obyczajowe w stosunkach gospodarczych (tzw. uczciwość kupiecka), a więc reguły znajdujące się poza ramami systemu prawa. Wyrażają się pozaprawnymi normami postępowania, którymi powinni kierować się przedsiębiorcy. Ich treści nie da się określić wiążąco w sposób wyczerpujący, ponieważ kształtowane są przez ludzkie postawy uwarunkowane zarówno przyjmowanymi wartościami moralnymi, jak i celami ekonomicznymi i związanymi z tymi praktykami życia gospodarczego¹⁴. Przy takim założeniu sprzeczne z dobrymi obyczajami są m.in. działania wykorzystujące niewiedzę, naruszenie równorzędności stron umowy, działania zmierzające do dezinformacji i wywołania błędnego przekonania dostawcy. Chodzi więc o działania potocznie określane jako nieuczciwe, nierzetelne, odbiegające „*in minus*” od standardów postępowania¹⁵.

Opisana w pkt I.1 sentencji niniejszej decyzji praktyka godzi w dobre obyczaje kupieckie oraz zasady uczciwej współpracy zakładające, że główne ustalenia dotyczące zasad współpracy, w tym warunków rabatowania, powinny być dokonane przy zawarciu umowy lub jej przedłużeniu na kolejny okres i obowiązywać ze skutkiem na przyszłość, najwcześniej od dnia podpisania umowy. Mechanizm rozliczania rabatów, jak również ich wysokość powinny być w sposób przejrzysty i jasny dla obu stron ustalone przed rozpoczęciem współpracy na dany okres rozliczeniowy celem zapewnienia transparentności warunków, na jakich mają odbywać się dostawy w danym okresie.

Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy wskazuje, że Spółka zawierała z dostawcami umowy określające warunki współpracy handlowej na dany rok po jego rozpoczęciu z obowiązkiem uwzględnienia nowych warunków z mocą wsteczną tj. od początku okresu rozliczeniowego, na jaki umowy te zostały zawarte. W konsekwencji dostawcy do czasu zawarcia umowy na nowy okres dokonywali dostaw nie mając pewności odnośnie do wszystkich warunków na jakich odbywała się wówczas ich współpraca ze Spółką. Niejednokrotnie tego rodzaju praktyka powodowała po stronie dostawców konieczność rozliczenia transakcji dokonanych przed podpisaniem umowy według nowych warunków. Dochodziło do tego, gdy w nowo zawartej umowie warunki rabatowania były mniej korzystne od tych, które obowiązywały w poprzednim okresie rozliczeniowym.

---

¹² A. Piszcz, Komentarz do art. 7 [w:] M. Namysłowska, A. Piszcz (red.), Ustawa o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnym i spożywczymi. Komentarz. Warszawa 2017.

¹³ Wyrok Sądu Antymonopolowego z dnia 27 marca 1996, sygn. Akt XVII Amr 5/96, Legalis nr 42608.

¹⁴ Wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 28 czerwca 2007, sygn. akt V ACa 371/07, LEX nr 519282.

¹⁵ Wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 27 stycznia 2011 r., VI ACA 771/10, Legalis.

Praktyka opisana w pkt I.2 sentencji niniejszej decyzji godzi w dobre obyczaje kupieckie oraz zasady uczciwej współpracy, zgodnie z którymi kluczowe ustalenia dotyczące współpracy, w tym warunków udzielania rabatów oraz ich rozliczenia, powinny być dokonane przy zawarciu umowy lub jej przedłużeniu na kolejny okres i obowiązywać ze skutkiem na przyszłość.

Z informacji przedłożonych przez Spółkę wynika, że w jej relacjach handlowych z dostawcami produktów rolnych lub spożywczych miały miejsce sytuacje, w których Spółka uzyskiwała od dostawców rabaty retrospektywne za zrealizowanie określonego wcześniej przez strony obrotu, pomimo tego że ustalony w momencie zawierania umowy na dany okres próg obrotowy nie został osiągnięty lub uzyskiwała je w wysokości wyższej niż wynikało to z pierwotnie uzgodnionego i rzeczywiście osiągniętego poziomu obrotów.

Zmiana warunków współpracy umożliwiająca SCA PR uzyskiwanie tego rodzaju rabatów następowała w trakcie lub po zakończeniu danego okresu rozliczeniowego. W konsekwencji prowadziło to do zmiany z mocą wsteczną warunków umowy zawartej z dostawcą przy rozpoczęciu danego okresu współpracy.

Mając powyższe na względzie uprawdopodobniono zostało, że praktyki handlowe Spółki będące przedmiotem niniejszego postępowania są sprzeczne z dobrymi obyczajami.

Istotny interes dostawców

Drugą z przesłanek pozwalających na ustalenie, że wykorzystywanie przewagi kontraktowej jest nieuczciwe, jest zagrożenie albo naruszenie istotnego interesu drugiej strony. Praktyka może zostać uznana za nieuczciwie wykorzystującą przewagę kontraktową w przypadku naruszenia istotnego interesu słabszej strony stosunku prawnego, a nawet jego zagrożenia, tj. w przypadku kiedy naruszenie ostatecznie nie musi wystąpić¹⁶, przy czym takie zagrożenie musi być realne¹⁷. Naruszeniem interesu będzie również utrudnienie funkcjonowania, czy wymuszanie szczególnie niekorzystnych warunków¹⁸.

Opisana w pkt I.1 sentencji niniejszej decyzji praktyka godzi w istotne interesy dostawców, ponieważ przedłużające się negocjacje utrwalają stan niepewności co do kształtu przyszłej umowy, a jednocześnie ostatecznych warunków regulujących przeprowadzone już transakcje. W konsekwencji dostawca do dnia podpisania umowy nie ma pewności jakiej zapłaty może oczekiwać za zrealizowane dostawy produktów rolnych lub spożywczych. Taka praktyka w sposób istotny może utrudniać planowanie przez dostawców prowadzonej działalności gospodarczej, jak również ocenę rentowności współpracy realizowanej ze Spółką.

Stan niepewności co do wysokości należnej zapłaty za dostawy zrealizowane w okresie od 1 stycznia nowego roku rozliczeniowego do dnia podpisania nowej umowy, w istotny sposób zagraża interesowi drugiej strony, co samo w sobie wypełnia już przesłankę nieuczciwego wykorzystywania przewagi kontraktowej, o której mowa w art. 6 u.p.n.w.p.k.

---

¹⁶Por. wyrok SA w Poznaniu z dnia 11 października 2005 r., sygn. akt I ACa 230/05, LEX nr 175164.

¹⁷Por. A. Piszcz, Komentarz do art. 7. Komentarz do art. 7 [w:] M. Namysłowska, A. Piszcz (red.), Ustawa o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnym i spożywczymi. Komentarz, Warszawa 2017

¹⁸A. Piszcz, Komentarz do art. 7. Komentarz do art. 7 [w:] M. Namysłowska, A. Piszcz (red.), Ustawa o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnym i spożywczymi. Komentarz, Warszawa 2017

Zgromadzony materiał dowodowy wskazuje, że występują sytuacje, gdy wskutek kwestionowanej w niniejszym postępowaniu praktyki interes dostawców jest realnie naruszany. Dochodzi bowiem do sytuacji, gdy nowe warunki handlowe w zakresie rabatów są mniej korzystne dla dostawcy, w porównaniu z tymi, które obowiązywały w poprzednim okresie rozliczeniowym. Dotyczy to np. sytuacji, w których nowe warunki handlowe przewidują zastrzeżenie rabatu, którego poprzednio obowiązujące warunki nie przewidywały lub wartość danego rabatu rok do roku wzrasta. W tego rodzaju sytuacjach po stronie dostawców pojawiał się obowiązek rozliczenia transakcji dokonanych przed podpisaniem umowy według nowych warunków.

Praktyka polegająca na uzyskiwaniu rabatów retrospektywnych za zrealizowanie obrotu, w sytuacji gdy próg obrotowy nie został zrealizowany lub uzyskiwaniu wyższych rabatów niż wynikałoby to z ustalonego uprzednio i rzeczywiście zrealizowanego progu obrotowego, również może godzić w istotne interesy dostawców. Z poczynionych ustaleń wynika, że dostawcy udzielali Spółce rabatów, których zgodnie z warunkami handlowymi ustalonymi na dany okres współpracy nie powinni byli udzielić, bądź powinni byli udzielić ich w niższej wysokości. W konsekwencji stosowania przez Spółkę kwestionowanej praktyki dostawcy otrzymywali należności niższe niż te, których mogliby się spodziewać w oparciu o warunki współpracy ustalone przy rozpoczęciu danego okresu współpracy i obowiązujące w momencie dokonywania dostaw produktów do Spółki.

Mając powyższe na względzie uprawdopodobnione zostało, że praktyki handlowe Spółki będące przedmiotem niniejszego postępowania naruszają istotne interesy dostawców.

Zobowiązanie Spółki

Jak już zaznaczono, warunkiem niezbędnym do zastosowania art. 32 ust. 1 u.p.n.w.p.k. jest zobowiązanie się przedsiębiorcy, któremu jest zarzucane naruszenie art. 5 ww. ustawy, do podjęcia lub zaniechania działań zmierzających do zakończenia naruszenia lub usunięcia jego skutków.

Spółka złożyła wniosek o wydanie decyzji zobowiązującej na podstawie art. 32 ust. 1 u.p.n.w.p.k. Treść zobowiązania Spółki została szczegółowo przedstawiona w sentencji niniejszej decyzji.

Zobowiązanie SCA PR skupia się na zaniechaniu stosowania praktyki z pkt I.1 sentencji niniejszej decyzji¹⁹, jak również usunięciu skutków obu zarzucanych praktyk.

W ramach wyeliminowania praktyki z pkt I.1 sentencji niniejszej decyzji Spółka zobowiązała się do zaprzestania, począwszy od dnia jej uprawomocnienia się, zawierania z dostawcami produktów rolnych lub spożywczych umów określających warunki udzielanych Spółce przez tych dostawców rabatów na dany rok już po jego rozpoczęciu, z obowiązkiem uwzględnienia nowych warunków z mocą wsteczną, tj. od początku okresu rozliczeniowego, na jaki te umowy zostały zawarte. Powyższe spowoduje, że dostawcy będą uzyskiwali wiedzę odnośnie do kluczowych elementów współpracy handlowej z siecią, mogących wpływać na wzajemne rozliczenia finansowe stron, już w momencie rozpoczęcia współpracy na dany okres. Tym samym, usunięty zostanie stan niepewności co do warunków rabatowania w trakcie nowego okresu współpracy stron.

---

¹⁹ W przypadku praktyki z pkt I.2 sentencji niniejszej decyzji doszło do zaniechania jej stosowania przez Spółkę po rozliczeniu rabatu retrospektywnego za zrealizowanie obrotu za rok 2021.

Jednocześnie - w odniesieniu do umów handlowych na rok 2023 - Spółka zobowiązała się, że w terminie miesiąca od daty uprawomocnienia się niniejszej decyzji wystąpi do dostawców produktów rolnych lub spożywczych, nad którymi posiada przewagę kontraktową, będących stronami umów określających warunki handlowe na rok 2023, które zostały zawarte w okresie od rozpoczęcia 2023 roku do dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji, i przewidują udzielenie SCA PR rabatu retrospektywnego uzależnionego od zrealizowania ustalonego przez strony obrotu, z propozycją zmiany ww. umów w ten sposób, że udzielenie przedmiotowego rabatu uzależnione będzie od osiągnięcia progu obrotowego w wysokości dostosowanej proporcjonalnie do okresu między dniem zawarcia umowy, a końcem 2023 roku, zaś jego wysokość zależna będzie od wartości (netto) zakupów produktów dokonanych u danego dostawcy w okresie od dnia zawarcia umowy do końca 2023 roku (przy niezmiennych pozostałych warunkach udzielenia przedmiotowego rabatu).

W konsekwencji, dostawcy będący stronami ww. umów handlowych będą mieli możliwość ukształtowania warunków współpracy ze Spółką (w odniesieniu do warunków udzielania rabatu retrospektywnego uzależnionego od zrealizowania ustalonego przez strony obrotu) ze skutkiem od dnia ich zawarcia, a nie jak obecnie od początku okresu rozliczeniowego. W tym celu w przedstawianych przez Spółkę dostawcom aneksach próg obrotowy, od którego uzależnione jest udzielenie ww. rabatu, uwzględniać ma okres między dniem zawarcia z nimi umowy na 2023 r., a końcem 2023 r. Również wysokość rabatu ma być zależna od wartości zakupów dokonanych u dostawcy w przedmiotowym okresie.

W celu usunięcia skutków stosowanych praktyk Spółka zwróci dostawcom, wskazanym przez nią w piśmie z 23 sierpnia 2023 roku, w terminie 6 miesięcy od daty uprawomocnienia się niniejszej decyzji:

- kwoty uzyskane z tytułu rabatów udzielonych jej za lata 2018 - 2020 oraz za rok 2023, stanowiące równowartość korekt wartości rabatów dotyczących dostaw zrealizowanych do czasu zawarcia umów określających warunki współpracy na dany okres, spowodowanych wstecznym obowiązywaniem warunków handlowych w tym okresie wraz z odsetkami ustawowymi (kapitałowymi), liczonymi od kwot wskazanych w ww. piśmie za okres od dnia ich uzyskania przez „SCA PR Polska” sp. z o.o. do dnia zwrotu kwot uzyskanych z tytułu rabatów;

- kwoty uzyskane z tytułu rabatów retrospektywnych za zrealizowanie obrotu udzielonych jej za lata 2018 - 2021, w sytuacji gdy próg obrotowy, od którego osiągnięcia strony w momencie ustalania warunków współpracy na dany okres uzależniły udzielenie rabatu nie został zrealizowany w trakcie tego okresu lub wypłata przedmiotowych rabatów nastąpiła w wysokości wyższej niż wynikałoby to z ustalonego uprzednio i rzeczywiście zrealizowanego progu obrotowego wraz z odsetkami ustawowymi (kapitałowymi), liczonymi od kwot wskazanych w ww. piśmie za okres od dnia ich uzyskania przez „SCA PR Polska” sp. z o.o. do dnia zwrotu kwot uzyskanych z tytułu rabatów.

W kontekście usunięcia skutków obu praktyk istotne znaczenie ma fakt, że zobowiązania Spółki z pkt I.3) i I.4) sentencji niniejszej decyzji obejmują zwrot środków pieniężnych uzyskanych przez Spółkę z tytułu rabatów (w warunkach kwestionowanych w niniejszym postępowaniu) wszystkim dostawcom, od których je pobrano i nad którymi uprawdopodobnione zostało występowanie przewagi kontraktowej Spółki. Za przyjęciem zobowiązań Spółki przemawiał również fakt, że - celem wyrównania poniesionego przez ww.

dostawców uszczerbku finansowego - zadeklarowała ona zwrot wskazanych wyżej kwot rabatów wraz z odsetkami od pobranych kwot, liczonymi od dnia ich uzyskania przez Spółkę do dnia zwrotu kwot uzyskanych z tytułu rabatów.

W ocenie Prezesa UOKiK treść zobowiązań Spółki jest jednoznaczna i precyzyjna oraz umożliwia skontrolowanie ich wykonania. Przedmiot zobowiązań pozostaje w bezpośrednim związku z zarzucanymi Spółce praktykami. Obejmuje on zobowiązanie Spółki do podjęcia działań zmierzających do zaniechania i usunięcia skutków naruszeń. Wskazać należy, że wdrożenie zaproponowanych przez Spółkę działań pozwoli osiągnąć podstawowe cele decyzji zobowiązującej, a mianowicie szybkość i efektywność załatwienia sprawy dla dobra interesu publicznego. Prezes Urzędu postanowił przyjąć zobowiązanie Spółki, mając również na względzie, że przed wszczęciem niniejszego postępowania podjęła ona szereg działań mających na celu zaniechanie zarzucanych jej praktyk, których rezultatem było zaprzestanie stosowania praktyki określonej w pkt I.2 sentencji niniejszej decyzji.

Uwzględniając powyższe, Prezes Urzędu orzekł jak w pkt I sentencji decyzji.

Informacja o stopniu realizacji zobowiązania

Stosownie do art. 32 ust. 3 u.p.n.w.p.k. elementem obligatoryjnym decyzji zobowiązującej jest nałożenie przez Prezesa Urzędu na stronę postępowania obowiązku składania w wyznaczonym terminie informacji o stopniu realizacji zobowiązania. Tym samym w pkt II sentencji decyzji Prezes Urzędu nałożył na Spółkę obowiązek przedstawienia informacji o stopniu realizacji przyjętych zobowiązań.

W ocenie Prezesa Urzędu, przedstawienie dokumentów wymienionych w pkt II.1, II.2, II.3 i II. 4 sentencji niniejszej decyzji pozwoli na ocenę, czy Spółka faktycznie wykonała przyjęte w decyzji zobowiązania. Jednocześnie Prezes Urzędu uznał, uwzględniając termin wykonania przez Spółkę poszczególnych zobowiązań, że jest ona w stanie:

1) w zakresie zobowiązania określonego w punkcie I.1 - przekazać Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zestawienie dostawców produktów rolnych lub spożywczych realizujących dostawy do „SCA PR Polska” sp. z o.o. w 2024 r., obejmujące: nazwę dostawcy, NIP dostawcy, datę zawarcia umowy stanowiącej podstawę współpracy handlowej na ww. rok (w przypadku zawarcia z danym dostawcą więcej niż jednej umowy konieczne jest uwzględnienie w zestawieniu każdej z nich) oraz informację, czy umowa przewiduje obowiązek uwzględnienia warunków udzielania rabatów z mocą wsteczną;

- w terminie w terminie do dnia 31 stycznia 2025 r.;

2) w zakresie zobowiązania określonego w punkcie I.2:

a) przekazać Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zestawienie dostawców produktów rolnych lub spożywczych, którzy w okresie od rozpoczęcia 2023 r. do dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji zawarli ze SCA PR Polska sp. z o.o. z siedzibą w Swadzimiu umowy określające warunki współpracy handlowej na rok 2023, przewidujące udzielenie rabatu retrospektywnego uzależnionego od zrealizowania określonego obrotu, obejmujące: nazwę dostawcy, NIP dostawcy, datę przedstawienia dostawcy propozycji zmiany umowy, datę zawarcia aneksu, zaś w przypadku braku zawarcia aneksu - informacje dodatkowe (przyczyny braku zawarcia aneksu),

b) przekazać kopie zawartych aneksów, zmieniających umowy określające warunki współpracy handlowej z dostawcami na 2023 r., zawartych w celu wykonania zobowiązania określonego w pkt I.2) niniejszej decyzji;

- w terminie 3 miesięcy od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji;

3) w zakresie zobowiązania określonego w pkt I.3 sentencji niniejszej decyzji - przekazać Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zestawienie dostawców produktów rolnych lub spożywczych, którym SCA PR Polska sp. z o.o. z siedzibą w Swadzimiu zobowiązała się zwrócić środki pieniężne uzyskane z tytułu udzielonych jej rabatów wraz z ustawowymi odsetkami, obejmujące: nazwę dostawcy, NIP dostawcy, datę uzyskania przez Spółkę środków pieniężnych z tytułu rabatów, datę dokonania zwrotu kwot z tytułu rabatów, kwotę rabatu zwróconą dostawcy, kwotę zapłaconych odsetek ustawowych oraz datę zapłaty odsetek;

- w terminie 8 miesięcy od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji.

4) w zakresie zobowiązania określonego w pkt I.4) - przekazać Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zestawienie dostawców produktów rolnych lub spożywczych, którym SCA PR Polska sp. z o.o. z siedzibą w Swadzimiu zobowiązała się zwrócić środki pieniężne uzyskane z tytułu rabatów retrospektywnych wraz z ustawowymi odsetkami, obejmujące: nazwę dostawcy, NIP dostawcy, datę uzyskania od dostawcy środków z tytułu rabatu, datę dokonania zwrotu kwot z tytułu rabatu, kwotę rabatu zwróconą dostawcy, kwotę zapłaconych odsetek ustawowych oraz datę zapłaty odsetek.

- w terminie 8 miesięcy od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji.

Z uwagi na powyższe, Prezes Urzędu orzekł jak w pkt II sentencji.

Pouczenie

Na podstawie art. 37 u.p.n.w.p.k. w związku z art. 81 ust. 2, 3, 4 u.o.k.k. i art. 479²⁸ § 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 - Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 1550 ze zm.) od niniejszej decyzji przysługuje stronie odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów za pośrednictwem Prezesa Urzędu w terminie miesiąca od dnia jej doręczenia.

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 9 i art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1144), dalej: ustawa o kosztach sądowych, odwołanie od decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów podlega opłacie stałej w kwocie 1.000 zł.

Zgodnie z art. 103 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, Sąd może przyznać zwolnienie od kosztów sądowych osobie prawnej lub jednostce organizacyjnej niebędącej osobą prawną, której ustawa przyznaje zdolność prawną, jeżeli wykazała, że nie ma dostatecznych środków na ich uiszczenie. Zgodnie z art. 105 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, wniosek o przyznanie zwolnienia od kosztów sądowych należy zgłosić na piśmie lub ustnie do protokołu w sądzie, w którym sprawa ma być wytoczona lub już się toczy. W razie złożenia wniosku ustnie do protokołu, oświadczenie, o którym mowa w art. 102 ust. 2, może być złożone także do protokołu.

Stosownie do treści art. 117 § 1, § 3 i § 4 zdanie 1 Kodeksu postępowania cywilnego, strona zwolniona przez sąd od kosztów sądowych w całości lub części, może domagać się

ustanowienia adwokata lub radcy prawnego. Osoba prawna lub inna jednostka organizacyjna, której ustawa przyznaje zdolność sądową, niezwolniona przez sąd od kosztów sądowych, może się domagać ustanowienia adwokata lub radcy prawnego, jeżeli wykaże, że nie ma dostatecznych środków na poniesienie kosztów wynagrodzenia adwokata lub radcy prawnego. Wniosek o ustanowienie adwokata lub radcy prawnego strona zgłasza wraz z wnioskiem o zwolnienie od kosztów sądowych lub osobno, na piśmie lub ustnie do protokołu, w sądzie, w którym sprawa ma być wytoczona lub już się toczy.

Z up. Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Dyrektor Departamentu Przewagi Kontraktowej
Paweł Kuźma

Otrzymuje:

SCA PR Polska sp. z o.o.

reprezentowana przez:

[XXX]